

STEMA ȘI DRAPELUL UNIVERSITĂȚII DE STAT DIN MOLDOVA

Explicație

Culoarea verde a câmpului scutului este culoarea distinctivă a Universității de Stat din Moldova, care a fost aprobată ca atare prin decizia Senatului U.S.M. din 29 iunie 2004¹.

În heraldică verdea este culoarea destinului și speranței, a naturii și sănătății, a prospețimii și tinereții, a frumuseții și bucuriei. Dintre planete verdea heraldic se asociază cu Venus, iar dintre pietrele prețioase cu smaraldul².

Capul de bour, având între coarne o stea cu cinci raze și flancat de roză semilună, reprezintă stema istorică a Țării Moldovei, care se regăsește și în stema actuală a Republicii Moldova. Acest blazon vechi încorporat în stema U.S.M. marchează trei stări ale instituției:

- a) U.S.M. este o instituție universitară *din Moldova*;
- b) U.S.M. este o instituție universitară *de stat*;
- c) U.S.M. este o instituție universitară *de nivel național*.

În același timp, capul de bour de aur, plasat în câmp verde face aluzie la culorile casei Mușatinilor, cunoscute cel puțin din timpul lui Ștefan cel Mare³.

Cel de-al doilea element ca importanță al stemei se compune din *trei cărți* care însoțesc stema moldovenească.

În general, **cartea** este un simbol universal al științei și înțelepciunii și însemnul tradițional al majorității stemelor instituțiilor de învățământ. În același timp, ridicată la un alt nivel al înțelegerii, cartea reprezintă un simbol al universului însuși – simbol cuprinzând totalitatea legilor și tainelor divine, care nu sunt dezvăluite decât celor inițiați.⁴

În heraldică cartea poate fi reprezentată în două forme: închisă sau deschisă.⁵ *Cartea închisă* este un simbol mai vechi și are o reprezentare tradițională cu o vădită aluzie la Biblie – cartea cărților. O carte închisă semnifică materia virgină și plină de taină; odată *deschisă* ea își lasă înțeles conținutul celui inițiat și semnifică

¹ Proces-verbal nr. 13.

² Ottfried Neubecker, *Le grand livre de l'Héraldique. L'histoire, l'art et la science du blason*, édition Bordas, 1995, p. 86.

³ Dan Cernovodeanu, *Evoluția armelor Țărilor Române de la apariția lor și până în zilele noastre (sec. XIII-XX)*, Brăila: Muzeul Brăilei, Editura Istros, 2005, p. 139-142.

⁴ Jean Chevalier, Alain Geerbrant, *Dicționar de simboluri. Mituri, vise, obiceiuri, gesturi, forme, figuri, culori, numere*, București, ed. Artemis, 1995, vol. 1, p. 254.

⁵ Ottfried Neubecker, *op. cit.*, p. 240-241.

materia fecundată.⁶ Astfel cartea închisă plină de înțelepciune reprezintă tentația cunoașterii și este aici simbolul direct al universității – for al inițierii în științe.

Triplarea emblemei cărții în această stemă se referă la faptul că U.S.M. pregătește specialiști în trei domenii mari: științe umanistice, științe ale naturii și științe exacte⁷.

Stema este prezentată în conformitate cu normele stabilite pentru blazoanele universitare din Republica Moldova⁸. Acest lucru se referă atât la forma scutului heraldic cât și la decorurile exterioare ale scutului.

Scutul este timbrat de un *beret universitar*, numit și tocă, - unul din cele patru (alături de catedră, cartea deschisă și inelul de aur) însemne ale funcției de profesor în evul mediu⁹, astăzi utilizat numai în cadrul unor ceremonii universitare oficiale, atât de profesori, cât și de studenți. De obicei, beretul pentru universitari era *de culoare neagră*¹⁰, culoare păstrată și pentru această stemă. **Ciucurele de aur** al beretului simbolizează poziția superioară a U.S.M. în ierarhia instituțiilor de învățământ din Republica Moldova.

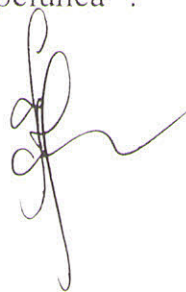
Deviza „VITAE DISCIMUS” (Pentru viață învățăm) exprimă crezul corpului profesoral și al absolvenților U.S.M.

Drapelul a fost elaborat în baza stemei.

Albul pânzei drapelului Universității este albul filei de hârtie pe care se fixează cunoștințele pentru a fi perpetuate. În același timp albul, sau argintul heraldic, semnifică curățenia, inocența și înțelepciunea¹¹.

Chișinău

12 septembrie 2006

Dr. Silviu TABAC

⁶ Jean Chevalier, Alain Geerbrant, *op. cit.*, vol. 1, p.254-255.

⁷ Valeriu Cozma, *Istoria Universității de Stat din Moldova (1946-1996)*, Chișinău, 1996, p. 9.

⁸ Vezi: Silviu Andrieș-Tabac, *Heraldica universitară în Republica Moldova*, în „*Arta-2003*”, Chișinău, 2003, p. 69-76: 8 fig.

⁹ Jacques Le Goff, *Intellectualii în Evul mediu*, București: Meridiane, 1994, p. 94.

¹⁰ Герман Вейс, *История цивилизации. Новое время. XIV-XIX вв.*, том. III, Москва, Эксмо-Пресс, 1998, с. 103.

¹¹ Ottfried Neubecker, *op. cit.*, p. 86.